

Sygn. akt XVII AmE 232/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Jolanta Stasińska

Protokolant: sekretarz sądowy Magdalena Ratajczyk

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2022 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w P.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o zatwierdzenie taryfy dla energii elektrycznej

na skutek odwołania (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w P. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 8 lipca 2020 roku, Nr (...)

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w P. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 900,00 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym,
3. nakazuje pobrać od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w P. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 9.520,45 zł (dziewięć tysięcy pięćset dwadzieścia złotych czterdzieści pięć groszy) tytułem wydatku.

Sędzia SO Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 232/20

UZASADNIENIE

Prezes URE Decyzją z dnia 8 lipca 2020 nr(...), na podstawie art. 47 ust. 1 i 2 oraz art. 23 ust. 2 pkt 2 i 3 w związku z art. 30 ust. 1 i art. 45 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833 ze zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku przedsiębiorstwa energetycznego zawartego w piśmie z dnia 28 lutego 2020 r., znak: (...), uzupełnionego pismem z dnia 12 marca 2020 r., znak:(...), z dnia 31 marca 2020 r. (bez znaku), z dnia 20 maja 2020 r. (bez znaku) oraz z dnia 5 czerwca 2020 r. (bez znaku), w sprawie zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej dla odbiorców z grup taryfowych G, orzekł: postanawiam odmówić zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej ustalonej przez to Przedsiębiorstwo.

Od wyżej wymienionej decyzji powód – (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P. złożyła odwołanie, zaskarżając decyzję w całości.

Powyższej decyzji powód zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 45 ust. 1 pkt 1 i 3 w zw. z art. 3 pkt 21 Prawa energetycznego poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na:

a. pominięciu obowiązku uwzględnienia przy kalkulacji taryfy przedsiębiorstwa energetycznego nie tylko konieczności ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat, lecz również ochrony przedsiębiorstwa energetycznego przed poniesieniem straty;

b. nieuwzględnieniu przez Pozwanego wymogu skalkulowania taryfy w sposób zapewniający pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej w zakresie obrotu energią elektryczną w ten sposób, by przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące tę działalność nie ponosiło strat;

- art. 23 ust. 1 Prawa energetycznego poprzez jego niezastosowanie polegające na nieuwzględnieniu obowiązku równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców przy kalkulacji taryfy;

- art. 47 ust. 1 i 2 Prawa energetycznego w zw. z art. 7 KPA Prawa energetycznego poprzez ich nieprawidłową wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że Prezes URE ma kompetencje do dokonania dowolnej oceny przyjętych przez przedsiębiorstwo energetyczne kosztów jako koszty uzasadnione, która nie uwzględnia zasadności przyjętej przez przedsiębiorstwo energetyczne strategii zakupu energii elektrycznej w ramach produktów z dostawą roczną mającej na celu ograniczenie ryzyka wahań cen energii i zapewnienie średniej ceny zakupu energii na rynkowym poziomie w oparciu o najbardziej płynny (miarodajny i rynkowy) produkt giełdowy, co stanowi efektywny środek ochrony klientów przed nieuzasadnionym ryzykiem zmiany ceny;

- § 8 Rozporządzenia taryfowego poprzez jego nieprawidłową wykładnię polegającą na przyjęciu, że Powód nie mógł w kalkulacji Taryfy uwzględnić straty poniesionej na sprzedaży energii elektrycznej w I kwartale 2020 r.;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego:

- art. 77 § 1 i art. 80 KPA poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na nierozpatrzeniu przez Pozwanego w sposób wyczerpujący zebranego materiału dowodowego, a w efekcie wydanie przedmiotowej Decyzji bez rozpatrzenia całokształtu materiału dowodowego zebranego w sprawie, tj.:

a. „Analizy (...) w zakresie cen energii elektrycznej przyjętych jako uzasadnione przez Prezesa URE w latach 2017-2019”, stanowiącej załącznik nr 10 do Wniosku taryfowego oraz „Analizy uzasadnionego poziomu kosztów energii elektrycznej w zakresie sprzedaży w ramach taryfy regulowanej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki dla odbiorców z zespołu grup taryfowych G na 2020 rok”, opracowanej przez (...) spółka z o.o. sp.k., stanowiącej załącznik nr 11 do Wniosku taryfowego, wraz z uzupełnieniem tej analizy stanowiącym załącznik do pisma Powoda z 31 marca 2020 r. - w zakresie wyjaśnień Powoda dotyczących poziomu przyjętych kosztów nabycia energii „czarnej” dla 2020 r. (energia „czarna” rozumiana jako energia elektryczna nabyta w warunkach rynkowych, tj. na giełdzie lub w ramach umów bilateralnych) oraz poziomu kosztu energii „czarnej” uznanego za uzasadniony dla 2020 r. w zestawieniu z cenami przyjętymi przez Prezesa URE jako uzasadnione w latach 2017-2019,

b. Planu przychodów ze sprzedaży energii obejmującego rok 2020 stanowiącego załącznik nr 3 do Wniosku taryfowego wraz z raportem bieżącym Spółki nr (...)z dnia 30.12.2019 r. stanowiącym załącznik nr 9 do Wniosku taryfowego - w zakresie wyjaśnień Powoda dotyczących uwzględnienia w kwartałach II, III i IV 2020 r. straty poniesionej przez Powoda w I kwartale 2020 r.,

c. „Projekcji inflacji i wzrostu gospodarczego Narodowego Banku Polskiego na podstawie modelu (...)”, stanowiącej załącznik do pisma Powoda z dnia 31 marca 2020 r. - w zakresie wyjaśnień Powoda dotyczących poziomu kosztu jednostkowego przyjętego we Wniosku taryfowym,

d. „Wytycznych Prezesa URE dla roku 2018 i 2019” oraz „Wytycznych Prezesa URE dla roku 2020”, powołanych w piśmie Powoda z dnia 31 marca 2020 r. - w zakresie stanowiska Powoda, że praktyka regulacyjna Prezesa URE opiera się na przyjmowaniu jako kosztów uzasadnionych cen zakupu energii „czarnej” z dostawą w roku taryfowym podlegającym regulacji (w ramach kontraktów zawartych w roku poprzednim), nie zaś cen zakupu energii „czarnej” z dostawą w roku poprzedzającym,

e. „Taryfy OSD na rok 2017”, „Taryfy OSD na rok 2018”, „Taryfy OSD na rok 2019” oraz „Taryfy OSD na rok 2020” publikowanych każdego roku przez Urząd Regulacji Energetyki - w zakresie stanowiska Powoda, że akceptowane przez Prezesa URE dla OSD koszty nabycia energii „czarnej” na pokrycie różnicy bilansowej w poprzednich latach kształtowały się na poziomie analogicznym, jak dla koszty akceptowane w taryfach dla odbiorców z Grup G, oraz że w wytycznych dla roku 2020 z nieznanymi przyczyn koszt na pokrycie różnicy bilansowej nie został wskazany,

f. wszelkich innych wyjaśnień udzielonych przez Powoda we Wniosku taryfowym, piśmie z dnia 12 marca 2020 r. (znak: (...)), piśmie z dnia 31 marca 2020 r. oraz w piśmie z dnia 5 czerwca 2020 r.,

co skutkowało nierzetelną oceną zebranego materiału dowodowego i uznaniem, że:

a. koszty nabycia energii „czarnej” oraz poziom zysku jednostkowego przyjęte przez Powoda na poziomie wskazanym w Taryfie nie stanowią kosztów uzasadnionych, lecz jedynie koszty księgowe uwzględniające tylko kryterium interesu przedsiębiorstwa,

b. przy kalkulacji Taryfy nie została uwzględniona konieczność ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat, a Powód miał na uwadze jedynie minimalizację ryzyka prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

Wskazując na powyższe, wniósł o:

1. zmianę Decyzji i na podstawie art. 47 ust. 1 i 2 Prawa energetycznego orzeczenie o zatwierdzeniu „Taryfy dla energii elektrycznej (...) SA dla odbiorców z grup taryfowych G” zgodnie z wnioskiem Powoda złożonym w dniu 28 lutego 2020 r.,

2. ewentualnie uchylenie Decyzji,

3. stwierdzenie wydania Decyzji z naruszeniem prawa,

4. przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rynku energetycznego na okoliczność, że:

a. przyjęcie przez Prezesa URE za uzasadnionej w roku 2020 ceny zakupu energii „czarnej” na poziomie 236 zł/MWh (ceny zakupu energii elektrycznej wykonanej przez najbardziej efektywne przedsiębiorstwa obrotu energią elektryczną w roku 2019) jest nieprawidłowe,

b. przyjęta przez Powoda strategia zakupowa polegająca na kontraktowaniu energii elektrycznej na potrzeby dostaw dla roku 2020 na podstawie kontraktów długoterminowych, nie zaś krótkoterminowych, wynika z dotychczasowej praktyki regulacyjnej Prezesa URE i jest typową i najlepszą praktyką stosowaną na rynku energii, chroniącą również efektywnie interesy odbiorców przed nieuzasadnionym ryzykiem rynkowym,

c. przyjęta przez Powoda strategia zakupowa polegająca na kontraktowaniu energii elektrycznej na potrzeby dostaw dla roku 2020 na podstawie kontraktów długoterminowych, nie zaś krótkoterminowych, jest rynkowa i rzetelna z punktu widzenia odbiorców oraz że koszt nabycia energii „czarnej” równy 275,81 zł/MWh został wyznaczony przez Powoda na poziomie rynkowym,

5. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z przesłuchania świadków:

(...) - Dyrektora(...) S.A. na okoliczność:

-Procesu zakupu energii elektrycznej „czarnej” na potrzeby odbiorców (...) S.A.,

-Przygotowania Wniosku taryfowego z należytą starannością, a w szczególności - przyjęte przez Powoda w Taryfie koszty nabycia energii „czarnej” stanowią koszty uzasadnione, których poniesienia nie dało się uniknąć przy prowadzeniu działalności gospodarczej polegającej na obrocie energią elektryczną,

-dokonywanie zakupów energii elektrycznej w ramach produktów długoterminowych z terminem dostawy w roku następnym było dotychczas praktyką aprobowaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

(...) - Dyrektora Departamentu Energii Elektrycznej i Ciepła Urzędu Regulacji Energetyki na następujące okoliczności:

-Podstaw faktycznych przyjęcia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki ceny energii elektrycznej „czarnej” na poziomie 236 zł/MWh jako optymalnej i uzasadnionej dla przygotowania całej taryfy dla odbiorców w gospodarstwie domowym dla roku 2020,

-Dotychczasowej praktyki Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w zakresie zatwierdzania taryf, w tym możliwości uwzględnienia przyszłych i niepewnych kosztów produktów krótkoterminowych,

-z dotychczasowej praktyki Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w zakresie zatwierdzania taryf, w tym uwzględniania jako kosztów uzasadnionych cen zakupów energii elektrycznej „czarnej” w ramach produktów długoterminowych z terminem dostawy w roku następnym.

6.zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1) oddalenie odwołania,

2)dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentu, tj. pisma (...) S.A. z 27 października 2020 r. zawierającego wniosek o zatwierdzenie taryfy dla energii elektrycznej dla odbiorców z grup taryfowych (...) S.A. na rok 2021, znanego Prezesowi URE z urzędu i dołączonego do niniejszej odpowiedzi na odwołanie, na okoliczność treści tego wniosku o zatwierdzenie taryfy obrazującego fakt trendu dalszego spadku cen energii elektrycznej na hurtowym rynku energii kontraktowanej na rok 2021, a zatem spadku tej ceny na przestrzeni 2020 r. Pozwany wskazuje przy tym, że (...) S.A. oświadczyła w ww. wniosku, iż informacje liczbowe w nim zawarte oraz zawartość wszystkich załączników do tego wniosku, spełniają przesłanki zawarte w art. 11 ust. 4 ustawy z dn. 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t. jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1010) i stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu tych przepisów” wnosząc o niepodawanie do publicznej wiadomości informacji liczbowych (także przybliżonych wartości) zawartych w tym wniosku lub z niego wynikających.

3)pominięcie dowodu z opinii biegłego, zawnioskowanego przez Powoda w pkt 4. wniosków odwołania, jako nieprzydatnego do wykazania danego faktu oraz zmierzającego jedynie do przedłużenia postępowania, bowiem to Prezes URE jako regulator rynku energii wykorzystuje narzędzia i metody tej regulacji z wykorzystaniem dopuszczalnego władztwa regulacyjnego, a tym samym nie sposób powołać na tę okoliczność biegłego,

4)pominięcie dowodu z zeznań świadków B. Z. i A. D. (2), zawnioskowanych przez Powoda w pkt 5. wniosków odwołania, jako zmierzającego jedynie do przedłużenia postępowania, bowiem wszystkie istotne okoliczności sprawy wynikają ze zgromadzonej obszernej dokumentacji,

5)zasądzenie od Powoda na rzecz Prezesa URE kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Pozwany w całości podtrzymał stanowisko zawarte w treści zaskarżonej decyzji.

Postanowieniem z dnia 28 października 2020 roku Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił wniosek powoda o zabezpieczenie powództwa, a następnie postanowieniem z dnia 19 stycznia 2021 roku oddalił zażalenie powoda na postanowienie z dnia 28 października 2020 roku.

Pozwany wraz z odpowiedzią na zażalenie wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym, według norm przepisanych.

W toku rozprawy strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 30 grudnia 2019 r. numer: (...) opublikowaną w „Biuletynie Branżowym Urzędu Regulacji Energetyki – Energia elektryczna” Nr 319(2954) z dnia 30 grudnia 2019 r., Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, zwany dalej „Prezesem URE” zatwierdził taryfę dla energii elektrycznej, dla odbiorców grupy taryfowej G, na okres do dnia 31 marca 2020 r. Zgodnie z oświadczeniem Przedsiębiorstwa, taryfa została wprowadzona do rozliczeń z odbiorcami z dniem 14 stycznia 2020 r. / okoliczność bezsporna/

Pismem z dnia 28 lutego 2020 r., Przedsiębiorstwo wystąpiło z wnioskiem o zatwierdzenie „Taryfy dla energii elektrycznej dla odbiorców z grup taryfowych G”, na okres od dnia 1 kwietnia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. Przedsiębiorstwo wskazało w szczególności, że wzrost cen energii elektrycznej w wysokości wnioskowanej przez Przedsiębiorstwo, wynika z podwyższenia poziomu ceny energii elektrycznej, która ma być zakupiona (w tym wytworzonej w odnawialnych źródłach energii) w celu odsprzedaży odbiorcom grup taryfowych G, jednostkowego zysku oraz uwzględnienia przez Przedsiębiorstwo kwoty niezbędnej do pokrycia straty w I kwartale 2020 r., wynikającej ze sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców taryfowych z zastosowaniem ceny energii niepokrywającej, zdaniem Przedsiębiorstwa, uzasadnionych kosztów jej nabycia. Przedsiębiorstwo w odniesieniu do średniej ceny zakupu energii w wysokości 275,81 zł/MWh, wskazało, iż „wskazana powyżej cena energii elektrycznej została wyznaczona na podstawie cen energii elektrycznej w zawartych przez (...) kontraktach zakupowych na rynku hurtowym (typu (...) i (...)) z dostawą w roku 2020, tj. obejmujących okres obowiązywania wnioskowanej Taryfy i przeznaczonych na portfel podstawowy, który dedykowany jest zabezpieczeniu sprzedaży m.in. do odbiorców z gospodarstw domowych, rozliczanych w oparciu o Taryfę”. W ocenie Przedsiębiorstwa, „przyjęta przez (...) metodyka zabezpieczania kontraktów dla odbiorców z taryfy regulowanej w zespołach grup taryfowych G jest prawidłowa i w pełni uzasadniona. W celu ograniczenia ryzyka cenowego oraz uzyskania rynkowo uzasadnionej ceny zakupu energii na potrzeby sprzedaży do odbiorców z gospodarstw domowych, (...) dokonuje zakupu energii elektrycznej w długim okresie czasu w kontraktach terminowych. Taka strategia zakupowa znacznie ogranicza ryzyko wahań cen energii i jednocześnie zapewnia osiągnięcie średniej ceny zakupu energii na rynkowym poziomie. Ceny osiągnięte w ramach tak prowadzonej strategii mają wartość odzwierciedlającą wartości rynkowe”. Przedsiębiorstwo przedstawiło stosowną analizę. Na podstawie jej wyników wskazało, że dopełniło należytej staranności w procesie zabezpieczenia na rynku hurtowym portfela sprzedaży odbiorcom korzystającym z zatwierdzonej przez Prezesa URE taryfy dla gospodarstw domowych i cena energii wynikająca z zawartych przez Spółkę kontraktów jest wielkością uzasadnioną również do zastosowania do kalkulacji taryfy dla odbiorców z gospodarstw domowych. /k. 1-51 akt adm./ Spółka we wniosku przedstawiła dane o zawartych przez nią wszystkich kontraktach, czyli zestawienie każdego kontraktu, który został przez spółkę kupiony. Spółka zaobserwowała w czwartym kwartale 2019 roku spadek cen energii. Najwyższy, „lawinowy” spadek cen spółka zaobserwowała na przełomie pierwszego i drugiego kwartału 2020 roku. W ocenie spółki, za wyjątkiem 2020 roku, spółka za kontrakty krótkoterminowe zapłaciłaby więcej, niż za kontrakty roczne. W ocenie spółki, zakup energii na podstawie kontraktów krótkoterminowych był wówczas bardzo ryzykowny. /zeznania świadka B. Z. k. 233v-237/ Ceny energii, które wówczas występowały na Towarowej Giełdzie Energii w Polsce były znacznie niższe, niż te, które spółka przyjęła do kalkulacji taryfy. Spółka jest jednym z czterech największych przedsiębiorstw obrotu w Polsce. /zeznania świadka A. D. (3) - k. 237-239/

Pismem z dnia 12 marca 2020 r., znak:(...), Przedsiębiorstwo przedstawiło uzupełnienie wniosku o zatwierdzenie taryfy, przedkładając #Analizę uzasadnionego poziomu kosztów energii elektrycznej w zakresie sprzedaży w ramach taryfy regulowanej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki dla odbiorców z zespołu grup taryfowych G na 2020 rok# i wniosło o przeprowadzenie z niej dowodu na okoliczność określenia uzasadnionego poziomu cen energii elektrycznej na 2020 rok. /k. 54, 55-129 akt adm./

W dniu 13 marca 2020 r. do Przedsiębiorstwa skierowane zostało wezwanie. /k. 130-131 akt adm./

W odpowiedzi, przy piśmie z dnia 31 marca 2020 r. Przedsiębiorstwo przedstawiło stanowisko i wyjaśnienia odnośnie kwestii wymienionych w ww. wezwaniu oraz wnioski dowodowe:

- Uzupełnienie do „Analizy uzasadnionego poziomu kosztów energii elektrycznej w zakresie sprzedaży w ramach taryfy regulowanej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki dla odbiorców z zespołu grup taryfowych G na 2020 rok (LUTY 2020)",

- „Wytyczne Prezesa URE dla roku 2018 i 2019” oraz „Wytyczne Prezesa URE dla roku 2020” w zakresie ceny zakupu energii na pokrycie różnicy bilansowej,

- „Projekcja inflacji i wzrostu gospodarczego Narodowego Banku Polskiego na podstawie modelu (...)”.

W powyższym piśmie Przedsiębiorstwo jeszcze raz przytoczyło swoją dotychczasową argumentację odnośnie braku, jego zdaniem, uzasadnienia dla odnoszenia kosztów energii i określonego m.in. na ich podstawie przychodu regulowanego na 2020 rok w świetle cen energii w 2019 roku, jak również odnośnie relacji ceny energii w stosunku do ceny energii na pokrycie różnicy bilansowej w kolejnych latach. /k. 136-187 akt adm./

Pismem z dnia 29 kwietnia 2020 r., Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorstwo o zakończeniu prowadzonego postępowania dowodowego w sprawie zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej oraz o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym i złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień. /k. 188-189 akt adm./

W odpowiedzi, która wpłynęła pismem z dnia 20 maja 2020 r. Przedsiębiorstwo wystąpiło z wnioskiem o możliwość zapoznania się z całością akt sprawy lub, w przypadku braku takiej możliwości w siedzibie URE, o możliwość udostępnienia skanu całości akt sprawy. /k. 193 akt adm./

W dniu 2 czerwca 2020 r. upoważniony przedstawiciel Strony zapoznał się z materiałami dowodowymi nie wnosząc uwag. /k. 196 akt adm./

Pismem z dnia 5 czerwca 2020 r. Przedsiębiorstwo, przedstawiło stosowne uzupełnienie. Przedsiębiorstwo załączyło Sprawozdanie z działalności Prezesa URE jako dowód na okoliczność potwierdzenia, iż przedstawione przez Przedsiębiorstwo koszty nabycia energii elektrycznej są uzasadnione i winny być w całości uwzględnione w kalkulacji taryfy. Przedsiębiorstwo wskazało również, iż dotychczas poziom cen wskazywanych przez Prezesa URE w sprawozdaniach za poszczególne lata (przykład dla lat 2015-2017) był adekwatny do poziomu ceny w zatwierdzonej taryfie, tj. cena w zatwierdzonej taryfie była odpowiednio wyższa, celem pokrycia innych elementów kosztotwórczych takich jak kontrakty (...), koszty bilansowania i inne, które Spółka również w niniejszej sprawie podnosiła. Na potwierdzenie powyższego, Przedsiębiorstwo przedstawiło tabelę, zawierającą – zdaniem Przedsiębiorstwa – informacje wskazujące na poprawność oraz realność przedstawionych przez nie wyliczeń kosztów nabycia energii elektrycznej na 2020 r. Przedsiębiorstwo wniosło o rozważenie przez Prezesa URE możliwości ponownej analizy sprawy i w konsekwencji zatwierdzenia propozycji taryfy Przedsiębiorstwa zgodnie ze złożonym w dniu 28 lutego 2020 r. wnioskiem, biorąc pod uwagę również analizy i wskazania przygotowane przez Prezesa URE. /k. 197, 199-266 akt adm./

Z notowań cen energii elektrycznej na rynku (...)oraz na rynku terminowym wynika, że w okresie od 30 grudnia 2019 roku do dnia 8 lipca 2020 roku wystąpił spadek cen energii. W powyższym okresie handlowe kontrakty terminowe

(...) oraz notowania na rynku (...) w paśmie (...) kształtowały się znacznie poniżej wartości 275,81 zł/MWh. /opinia biegłego sądowego A. B. k. 278-328, 411-412, 423-425/

W dniu 8 lipca 2020 roku Prezes URE wydał decyzję nr (...) /k. 267-288 akt adm./

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Postanowieniem z dnia 14 lutego 2022 roku, na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd pominął wniosek pozwanego o zadanie pytań wyszczególnionych w punkcie 1 sentencji na okoliczności:

- Czy Prezes URE jest uprawniony do dostosowania narzędzi i metod regulacji w obszarze zatwierdzania taryf do zmian i zdarzeń zachodzących na rynku energii, tak aby te narzędzia i metodyka przystawały do zmieniających się realiów?
- Czy prognozując możliwe do osiągnięcia w 2020 r. ceny energii elektrycznej na rynku, Prezes URE był zobligowany do przyjęcia cen z kontraktów zawartych przez powoda, czy też powinien dokonać własnej analizy i oceny opartych o jego własną wiedzę i doświadczenie regulacyjne ?
- Czy Prezes URE jest zobligowany do odmowy zatwierdzenia taryfy w przypadku stwierdzenia jej niezgodności z zasadami i przepisami, o których mowa w art. 44-46 ustawy - Prawo energetyczne ?

albowiem dowód z opinii biegłego sądowego nie może służyć ocenie zgodności z prawem czy racjonalności działań Prezesa URE.

Sąd dał wiarę opinii biegłego sądowego A. B. z zakresu rynku energetycznego. Powołany biegły sądowy w treści opinii pisemnej (k. 278-328) oraz ustnej uzupełniającej złożonej na rozprawie w dniu 23 listopada 2022 roku (k. 411-412) oraz w dniu 7 grudnia 2022 roku (k. 423-425) w sposób wyczerpujący udzielił odpowiedzi na pytania zawarte w postanowieniach Sądu z dnia 29 września 2021 roku oraz z dnia 14 lutego 2022 roku.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków: B. Z. (k. 233v-237) oraz A. D. (2) (k. 237-239) z uwagi na ich spójność.

Postanowieniem z dnia 7 grudnia 2022 roku Sąd na podstawie art. 235^(2) § 1 pkt 2 k.p.c. pominął wniosek powoda o zobowiązanie pozwanego do wskazania maksymalnej ceny zakupu energii elektrycznej na 2020 rok, jaką powinien był przyjąć OSD w kalkulacji kosztów zakupu energii elektrycznej na pokrycie różnicy bilansowej – na okoliczność wysokości ceny energii elektrycznej wyznaczonej przez Prezesa URE dla OSD na 2020 r., a co za tym idzie uzasadnionej ceny energii elektrycznej na potrzeby skalkulowania taryfy dla sprzedaży energii elektrycznej dla odbiorców znajdujących się w grupie taryfowej G. Powód uzasadniał powyższe tym, że cena maksymalna dla OSD, która jest publikowana przez Prezesa URE każdego roku, w każdym roku jest bardzo zbliżona do cen energii określanych jako uzasadnione na potrzeby taryfy sprzedaży energii elektrycznej dla Grup G. Wnioskowany dowód podlegał pominięciu - jako nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy. W niniejszej sprawie wniosek dotyczy bowiem zatwierdzenia taryfy dla przedsiębiorstwa obrotu, nie zaś podmiotu zajmującego się dystrybucją. Ponadto, mając na względzie treść opinii biegłego sądowego, z uwagi na istnienie konkurencyjności na rynku, jeśli nawet cena maksymalna jest opublikowana, powyższe nie przesądza o zasadności lub o braku zasadności wniosku o zatwierdzenie taryfy złożonego przez konkretnego przedsiębiorcę.

Postanowieniem z dnia 7 grudnia 2022 roku Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. pominął wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego z zakresu rynku energetycznego na wnioskowane przez powoda okoliczności. Powód w niniejszej sprawie nie wykazał w żaden sposób, aby złożona opinia w niniejszej sprawie przez biegłego sądowego A. B. była w jakiegokolwiek części niepełna, niejasna, lub sprzeczna. Powołany biegły udzielił w obszernej opinii odpowiedzi na zadane mu pytania w sposób wyczerpujący. Powołany biegły w sposób przekonujący zobrazował sytuację na rynku cen energii, w szczególności w okresie od dnia 1 kwietnia 2020 roku do dnia 8 lipca 2020

roku, tj. do dnia wydania zaskarżonej decyzji. W sposób obszerny udzielił odpowiedzi na zadane pytania w oparciu o szczegółowe opracowania własne dotyczące w szczególności notowań cen energii, zobrazował zjawiska oraz czynniki mające wpływ na kształtowanie się cen energii elektrycznej. W takiej sytuacji złożony wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego na te same okoliczności należało ocenić, jako wniosek zmierzający jedynie do przedłużenia niniejszego postępowania. Strona powodowa, wnosząc o dopuszczenie dowodu z innego biegłego na rozprawie w dniu 7 grudnia 2022 roku nie przedstawiła bowiem żadnych konkretnych uwag, czy argumentów podważających treść opinii lub sformułowanych w niej wniosków. Trudno bowiem przyjąć za wystarczające ogólne stwierdzenie powoda, że spojrzenie biegłego na problematykę kontraktowania jest „kontrowersyjne”, zwłaszcza, że wbrew dalszej treści wypowiedzi powoda (k. 425) - biegły nie pominął realiów rynkowych, w jakich znajdowały się spółki obrotu. Reasumując, w niniejszym procesie nie zaszła żadna z przesłanek warunkujących dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego (art. 286 k.p.c.). Z tego względu wniosek ten podległ pominięciu na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

W odniesieniu do podniesionych przez powoda zarzutów naruszenia prawa procesowego wskazać należy, że w przypadku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa URE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Sąd rozpoznaje sprawę merytorycznie. Mając bowiem na względzie charakter postępowania przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, postępowanie niniejsze ma charakter postępowania rozpoznawczego, pierwszoinstancyjnego i kontradiktoryjnego. Skoro bowiem odwołanie odpowiada konstrukcji pozwu w ogólnym postępowaniu cywilnym (- wymagania odnoszące się do odwołania (art. 479⁴⁹ k.p.c.) są zbliżone do wymagań pozwu (art. 187 k.p.c.)), a ponadto odwołanie, podobnie jak pozew, uruchamia postępowanie sądowe w pierwszej instancji, zastosowanie znajdują również reguły dowodzenia w procesie cywilnym. W konsekwencji, obowiązek przedstawienia dowodów w niniejszym procesie również spoczywał na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywał na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne. Strony niewątpliwie w niniejszej sprawie przedstawiały dowody, na poparcie swoich twierdzeń. Z tych względów wskazywane przez powoda zarzuty naruszenia art. 77 § 1 i 80 k.p.a. nie mogły skutkować uchyleniem lub zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833 ze zmianami, dalej „Pe”), przedsiębiorstwa energetyczne ustalają taryfy dla paliw gazowych lub energii, stosownie do zakresu wykonywanej działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 32 ust. 1; taryfy należy kalkulować w sposób zapewniający:

- 1) pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, dystrybucji lub obrotu paliwami gazowymi i energią oraz magazynowania, skraplania lub regazyfikacji paliw gazowych, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność;
 - 1a) pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych w zakresie magazynowania paliw gazowych, w tym budowy, rozbudowy i modernizacji magazynów paliw gazowych, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność w wysokości nie mniejszej niż stopa zwrotu na poziomie 6%;
- 2) pokrycie kosztów uzasadnionych ponoszonych przez operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych w związku z realizacją ich zadań;
 - 2a) pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych w zakresie budowy i przyłączania infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego i powiązanych z nią instalacji

magazynowania energii, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność w wysokości nie mniejszej niż stopa zwrotu na poziomie 6%;

3) ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat.

Powyższe prowadzi do konstatacji, że taryfa nie powinna być „zawyżona”, albowiem przepis art. 45 ust. 1 Pe nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek takiego kalkulowania taryf, by z jednej strony opłaty wynikające z tych taryf pokrywały wyłącznie uzasadnione koszty realizacji świadczenia i koszty związane z tą realizacją (pkt 1), a z drugiej strony zapewniały ochronę odbiorców przed nieuzasadnionymi cenami i stawkami opłat (pkt 3). Warta uwagi jest również okoliczność, że ustawodawca odnosząc się do kosztów uwzględnianych w kalkulacji taryfy użył określenia „uzasadnionych”, nie zaś faktycznie poniesionych.

Z powyższego wynika, że jedną z istotnych zasad przy rozstrzygnięciu wniosku o zatwierdzenie taryfy jest zatem zasada pokrywania przez taryfy kosztów uzasadnionych. W doktrynie wskazuje się, że zasadę tę „(...) należy rozumieć jako zasadę oparcia wielkości cen i stawek opłat zawartych w taryfie na rozsądnych i udowodnionych kosztach produkcji i dostawy paliw lub energii do odbiorców. Takie unormowanie nie pozostawia wątpliwości, że choć państwo za pośrednictwem wyznaczonego organu ma prawo zatwierdzać ceny i stawki opłat zawarte w taryfach, to nie może tego robić na zasadzie całkowitego i swobodnego uznania. Musi je zatwierdzić na poziomie umożliwiającym pokrycie niezbędnych (uzasadnionych) kosztów danego przedsiębiorstwa energetycznego. Zasadę tę można określić jako zasadę najniższego możliwego i rozsądnego kosztu, który należy ponieść, żeby z zachowaniem wymogów prawa i zasad wynikających z bezpieczeństwa wykorzystywania danej technologii, paliwa lub energia mogły zostać dostarczone.” (red. M. Czarnecka, T. Ogłódek, Prawo energetyczne. Ustawa o odnawialnych źródłach energii. Ustawa o rynku mocy. Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Komentarz, wyd. 2020, C.H.Beck)

W świetle powyższego przyjąć należało, że Prezes URE wydając decyzję w przedmiocie wniosku powoda z dnia 28 lutego 2020 roku, uzupełnianego w toku postępowania administracyjnego o zatwierdzenie taryfy w zakresie dystrybucji energii elektrycznej dla odbiorców z grup taryfowych G, zobowiązany jest w szczególności do ustalenia poziomu kosztów uzasadnionych działalności powoda, jako przedsiębiorstwa energetycznego w zakresie prowadzonej działalności.

Zgodnie z art. 47 ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne Prezes URE zatwierdza taryfę bądź odmawia jej zatwierdzenia w przypadku stwierdzenia niezgodności taryfy z zasadami i przepisami, o których mowa w art. 44-46. W niniejszej sprawie zaznaczyć też należy, że pojęcie kosztów uzasadnionych zostało zdefiniowane w treści art. 3 pkt 21 ustawy – Prawo energetyczne. Zgodnie z jego treścią, użyte w ustawie określenie „koszty uzasadnione” oznacza: koszty niezbędne do wykonania zobowiązań powstałych w związku z prowadzoną przez przedsiębiorstwo energetyczne działalnością w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania i dystrybucji, obrotu paliwami lub energią oraz przyjmowane przez przedsiębiorstwo energetyczne do kalkulacji cen i stawek opłat ustalanych w taryfie w sposób ekonomicznie uzasadniony, z zachowaniem należytej staranności zmierzającej do ochrony interesów odbiorców; koszty uzasadnione nie są kosztami uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów podatkowych. Ponadto, jak wynika z treści § 10 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Energii w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną z dnia 6 marca 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 503, dalej: „Rozporządzenie”), koszty uzasadnione ustala się zgodnie z art. 44 i art. 45 ustawy oraz zasadami ewidencji kosztów określonymi w przepisach o rachunkowości; podstawą oceny kosztów, o których mowa w ust. 1, są porównywalne koszty poniesione przez przedsiębiorstwo energetyczne w roku kalendarzowym poprzedzającym rok ustalania taryfy, określone na podstawie sprawozdań finansowych dla poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej, zgodnie z art. 44 ust. 2 ustawy. Zgodnie z treścią § 10 ust. 3 Rozporządzenia, podstawą oceny kosztów mogą być porównywalne koszty wykonywania działalności gospodarczej w przedsiębiorstwach energetycznych wykonujących tego samego rodzaju działalność gospodarczą o zbliżonych warunkach jej wykonywania. Zgodnie z treścią § 20 Rozporządzenia:

1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem energią elektryczną kalkuluje ceny energii elektrycznej na podstawie planowanych kosztów uzasadnionych zakupu tej energii oraz kosztów uzasadnionych wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie obrotu energią elektryczną.

2. Koszty uzasadnione zakupu energii elektrycznej obejmują koszty zakupionej energii z zachowaniem zasad konkurencji i minimalizacji kosztów jej zakupu (...)

3. Koszty uzasadnione wykonywania działalności gospodarczej w zakresie obrotu energią elektryczną, o których mowa w ust. 1, ustala się na podstawie kosztów:

1) obsługi handlowej związanej z obrotem energią elektryczną;

2) wspólnych wykonywania działalności gospodarczej w zakresie obrotu energią elektryczną, o których mowa w § 11 ust. 1.

Z treści powyższych uregulowań prawnych wynika zatem, że po stronie Prezesa URE - jako regulatora, zachodzi uprawnienie do analizy i weryfikowania kosztów uzasadnionych. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 stycznia 2010 roku, Sygn. akt III SK 31/09 : „Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w razie stwierdzenia w toku postępowania, że przedstawiona do zatwierdzenia taryfa nie w pełni odpowiada wymaganiom art. 44-46 p.e. może w granicach określonych przez przepis art. 23 ust. 2 pkt 2 p.e. żądać od przedsiębiorstwa energetycznego dostosowania przedstawionej taryfy do tych wymagań. W wypadku, gdy przedsiębiorstwo odmówi w toku postępowania zmiany przedstawionej taryfy celem dostosowania jej do wymagań określonych w art. 44-46 p.e., to Prezes Urzędu zgodnie z dyspozycją art. 47 ust. 2 odmówi zatwierdzenia taryfy.” (Lex Nr 578156). W niniejszej sprawie powód piśmie z dnia 13 marca 2020 roku został wezwany przez pozwanego do dokonania stosownych uzupełnień, jednakże pismem z dnia 31 marca 2020 roku podtrzymał dotychczasowe stanowisko. Podobnie, pomimo treści zawiadomienia z dnia 29 kwietnia 2020 roku, w którym wskazano, że na dzień wysłania zawiadomienia nie zostały spełnione lub wykazane, zależne od strony przesłanki, tj. że powód nie udowodnił, iż przedłożony wniosek o zatwierdzenie taryfy dla odbiorców grup taryfowych G został ustalony w taki sposób, że spełnia on wymogi wskazane w art. 45 ust. 1 pkt 1 i 3, art. 3 pkt 21 ustawy - Prawo energetyczne, jak również, wydanego na podstawie art. 46 ust. 3 i 4 tej ustawy, rozporządzenia Ministra Energii z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. poz. 503), w szczególności jego § 9 pkt 2) i § 20 ust. 2. – powód w piśmie z dnia 5 czerwca 2020 roku wniósł o rozważenie przez Prezesa URE możliwości ponownej analizy sprawy i w konsekwencji zatwierdzenia propozycji taryfy Przedsiębiorstwa zgodnie ze złożonym w dniu 28 lutego 2020 r. wnioskiem, biorąc pod uwagę również analizy i wskazania przygotowane przez Prezesa URE.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody z dokumentów, zeznań świadków jak również dowód z opinii biegłego sądowego świadczą o tym, że wywiedzione przez pozwanego konkluzje – w szczególności dotyczące analizy i weryfikacji kosztów przyjętych do kalkulacji przedmiotowej taryfy są trafne.

Należy przy tym wskazać, iż rację ma pozwany, że: „(...) samo zakwalifikowanie kosztów do kosztów księgowych będących podstawą do ich zaliczenia w poczet kosztów podatkowych nie przesądza, czy dany koszt stanowi element kosztów uzasadnionych.” Zasadnie też pozwany przyjął, że sama okoliczność zawarcia, czy też planowania zawarcia z kontrahentem (np. poprzez zawarcie porozumienia regulującego sposób zawierania takiej umowy czy takich umów, (...)) która będzie powodowała powstanie kosztów po stronie przedsiębiorstwa energetycznego nie przesądza, że koszty wynikające z takiej umowy są kosztami uzasadnionymi.

Jak wskazał powód w treści odwołania: „Koszt w postaci średniej ceny zakupu energii elektrycznej na rynku (tzw. energii „czarnej”) został przez Powoda wyznaczony do kalkulacji Taryfy na poziomie 275,81 zł/MWh. Podstawą dla wyznaczenia przez Powoda ceny na tym poziomie były ceny energii elektrycznej w zawartych przez Powoda w 2019 r. kontraktach zakupowych na rynku hurtowym, których przedmiotem były produkty z rocznym terminem dostawy, tj. terminem przypadającym na rok 2020 (rok, w którym miała być stosowana Taryfa). W ramach tych kontraktów

nabywane były dwa rodzaje produktów - (...) (czyli produkt pasmowy z dostawą w roku 2020) oraz (...) (czyli produkt szczytowy z dostawą w roku 2020).” Z przeprowadzonego dowodu z opinii biegłego jasno wynika (k. 288), że: „zmiany jakie zaszły w analizowanym okresie uzasadniają spadek cen, w żadnym wypadku nie uzasadniają wzrostu cen energii w taryfie powoda na okres od kwietnia do grudnia 2020 roku.” Ponadto, w ocenie powoda: „(...) wyżej wskazane koszty nabycia energii „czarnej” mają charakter kosztów uzasadnionych w rozumieniu Prawa energetycznego oraz Rozporządzenia taryfowego. Powód wskazuje, że kontrakty terminowe były zawierane po cenach rynkowych na Towarowej Giełdzie Energii oraz na rynku (...) (kontrakty bilateralne). Nie jest zatem uprawnione twierdzenie, że energia „czarna” została nabyta przez Powoda po cenach wygórowanych lub też nierynkowych. Powód dokonywał zakupu energii elektrycznej po cenach, jakie aktualnie obowiązywały na rynku.” Jak wskazał biegły, powołując się na notowania energii elektrycznej na rynku (...) oraz na rynku terminowym (zobrazowane przez biegłego w treści opinii), wystąpił jednoznaczny spadek cen energii elektrycznej w okresie od 30 grudnia 2019 roku do 8 lipca 2020 roku. Jak zaznaczył biegły (k. 290) w analizowanych ramach czasowych, handlowe kontrakty terminowe (...) oraz notowania na rynku (...) w paśmie (...) kształtowały się zdecydowanie poniżej wartości 275,81 zł/MWh. Należy przy tym wskazać na okoliczność, że również z treści zeznań świadków wynika, iż ceny energii, które wówczas występowały na Towarowej Giełdzie Energii w Polsce były znacznie niższe, niż te, które spółka przyjęła do kalkulacji taryfy. Powołany biegły, dokonując w szczególności analizy notowań stwierdził, że w okresie styczeń – lipiec 2020 roku na rynku terminowym oraz (...) ceny pozwalały zdywersyfikować portfel tak aby uzyskać cenę na poziomie 236 zł/MWh. Biegły nadmienił przy tym, że bezpośrednio odpowiadając na pytanie - czy rynek umożliwiał uzyskanie ceny 236 zł/MWh w analizowanym okresie można stwierdzić, że kwotowania rynkowe pozwalały uzyskać kwotę 236 zł / MWh będącą miksem kontraktów rocznych, kwartalnych, miesięcznych oraz (...). W ocenie Sądu powołany biegły zasadnie zwrócił uwagę na okoliczność, że wielkość przedsiębiorstwa oraz jego istotność względem bezpieczeństwa energetycznego kraju pozwala zakładać, że powód posiada dostęp do zespołów lub departamentów, które zajmują się szeroko rozumianą analizą rynkową, tym samym podmiot posiadający dostęp do analiz rynku z perspektywą krótko, średnio i długoterminową powinien uwzględniać i dyskontować potencjalne fluktuacje cen oraz podążające za cenami ryzyka rynkowe, a w ślad za tym powinien adekwatnie do zachodzących zmian podejmować decyzje o przyspieszaniu lub opóźnianiu kontraktacji. Zwłaszcza, że jak wynika z treści odwołania powód był świadom zachodzących wówczas zjawisk mających wpływ na „wahnięcie cen w 2020 roku”. Wskazał bowiem, że wynika ono z sytuacji meteorologicznej, napływu energii importowanej oraz z sytuacji związanej z pandemią COVID-19. Niewątpliwie powyższe zaniechanie powoda ma znaczenie w niniejszej sprawie, tj. dotyczącej zatwierdzenia taryfy dla odbiorców z grupy taryfowej G – czyli szczególnej grupy, albowiem sprawa dotyczy taryfikacji cen dla gospodarstw domowych.

Mając na względzie treść opinii biegłego wnioskować należy, że zakup energii elektrycznej przez powoda w oparciu o dotychczasową praktykę, tj. bez uwzględniania zmian i zdarzeń zachodzących na rynku energii, jest wątpliwy z punktu widzenia ochrony interesów odbiorców. Powód twierdził też, że strategia zakupowa powoda (zawieranie kontraktów terminowych na dostawy energii z dostawą w roku następnym od dokonania transakcji) pozwala na „znaczne ograniczenie ryzyka wahań cen energii”. W przekonaniu powoda ceny osiągnięte w ramach tak prowadzonej strategii mają wartość odzwierciedlającą rynkowy poziom cen. Z opinii biegłego sądowego wynika jednak, że powód co do zasady wykonał swój obowiązek zabezpieczenia określonej ilości energii elektrycznej, jednakże minimalizując własne ryzyko funkcjonowania kosztem ochrony interesów odbiorców. Jak wskazał świadek B. Z., w ocenie spółki, zakup energii na podstawie kontraktów krótkoterminowych był wówczas bardzo ryzykowny. Należy tu zaznaczyć, że wbrew twierdzeniom powoda, kwestionującego treść złożonej opinii, powołany biegły nie stworzył nowego modelu kontraktacji. Wskazał jedynie na możliwe zachowania spółki w dobie określonych zdarzeń, zwłaszcza w kontekście kształtującej się wysokości cen na rynku energii w przedmiotowym okresie. Pomimo powyższego bowiem powodowa spółka nie zareagowała w żaden sposób na spadające ceny. Istotnie też, do decyzji przedsiębiorcy należy w jaki sposób dokona zabezpieczenia energii, mając do dyspozycji kontrakty długoterminowe, krótkoterminowe, czy też mogą zabezpieczać energię na rynku (...) W świetle powyższego trudno przyjąć, aby powód dokonał kalkulacji kosztów, których poniesienia (jak wskazał w odwołaniu) nie sposób uniknąć w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na obrocie energią elektryczną i które są ekonomicznie uzasadnione (w szczególności kosztów nabycia energii elektrycznej na rynku). Pomimo tego, że jak wskazał powód, powołując się na treść § 22 ust. 1 Rozporządzenia - przedsiębiorstwo energetyczne ma prawo ukształtować taryfę w ten sposób, by gwarantowała ona przedsiębiorstwu

energetycznemu uzyskanie uzasadnionego zwrotu z kapitału zainwestowanego w działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną, tj. marży na poziomie zapewniającym opłacalność prowadzonej działalności, powyższe nie zwalania Prezesa URE z obowiązku weryfikacji kosztów uzasadnionych, która nie może się odbyć bez ustalenia, czy koszty zakupu energii elektrycznej obejmują koszty zakupionej energii z zachowaniem zasad konkurencji i minimalizacji kosztów jej zakupu.

Zasadnie zatem przyjął pozwany w decyzji, że z treści wniosku o zatwierdzenie taryfy wynika przede wszystkim, że przedsiębiorstwo w zakresie zakupu energii elektrycznej przedstawiło informacje dotyczące przyjętej polityki kontraktowania energii elektrycznej i jej skutki. Polityka ta zmierza do minimalizacji ryzyka prowadzonej przez przedsiębiorstwo działalności gospodarczej. Zasadnie zatem wskazał pozwany, że przedsiębiorstwo wybrało rodzaj kontraktu (długoterminowy), który jest co do zasady najdroższy, ale obciążony najmniejszym ryzykiem, tyle że z punktu widzenia powoda. Z treści opinii biegłego sądowego wynika, że zmiany, jakie zaszły w okresie od 30 grudnia 2019 roku do dnia 8 lipca 2020 roku na rynku energii nie stanowiły zdarzeń uzasadniających wzrost cen energii w taryfie przedsiębiorcy na okres od 1 kwietnia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku. Nie sposób było zatem przyznać racji powodowi w zakresie wniosku o zatwierdzenie taryfy dla przedmiotowego okresu, że przyjęte przez powoda na gruncie Taryfy koszty nabycia energii „czarnej” na poziomie 275,81 zł/MWh stanowią koszty uzasadnione w rozumieniu art. 45 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 3 pkt 21 Prawa energetycznego oraz § 20 i 22 Rozporządzenia taryfowego. Powód nie wykazał też, aby jedynie zatwierdzenie taryfy na wnioskowanym poziomie umożliwiło prowadzenie rentownej działalności gospodarczej. W świetle powyższego, wbrew twierdzeniom powoda, brak było podstaw do przyjęcia, że zaskarżona decyzja stanowi arbitralnie wydane rozstrzygnięcie w oderwaniu od podstaw faktycznych i prawnych.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyników procesu na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Na koszty postępowania po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720,00 zł oraz koszt zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym w kwocie 180,00 zł.

Na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zgodnie z wynikiem procesu nakazano pobrać od przegrywającego powoda na rzecz Skarbu Państwa kwotę 9.520,45 zł tytułem zwrotu wydatku, w postaci wynagrodzenia biegłego sądowego.

Sędzia SO Jolanta Stasińska